

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość

DZIAŁDOWO

1. Nazwa

budynek mieszkalny

2. Czas powstania

I poł. XX w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

ul. Mławska 4
13-200 Działdowo

5. Przynależność administracyjna

województwo:
warmińsko-mazurskie

powiat: działdowski

gmina: Działdowo

obręb: 0001 Działdowo
działka nr: 1213/1, 1213/4

6. Formy ochrony

**Ustawa z d. 23.07.2003 o
ochronie zabytków i opiece
nad zabytkami (art. 7)**

**Ustalenia ochrony w MPZP
Miasta Działdowo - Uchwała nr
XXXVI/445/02 Rady Miejskiej w
Działdowie z 24.05.2002r. wraz
z późniejszymi zmianami**

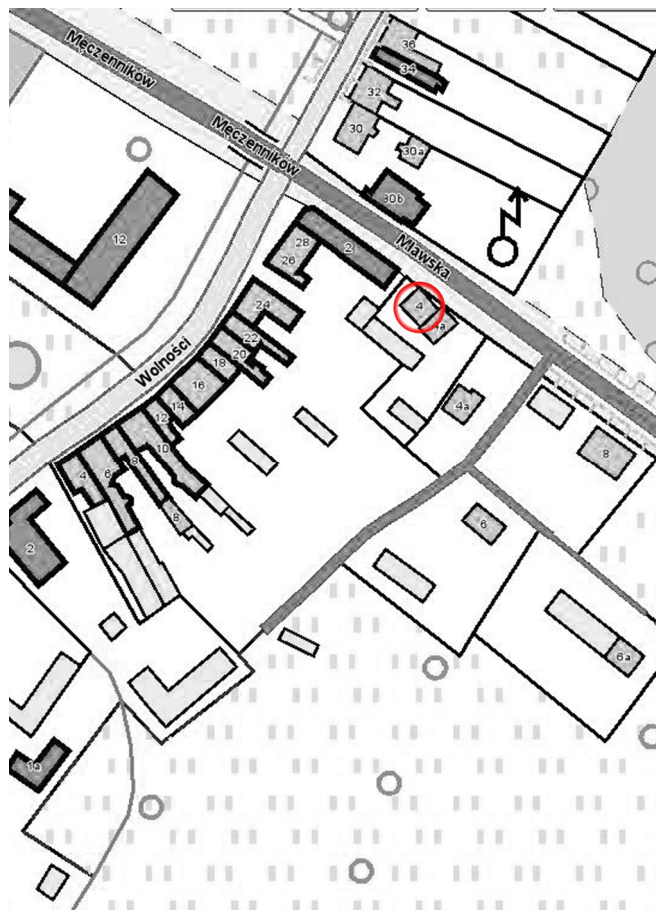
**Ustawa z d. 07.07.1994 Prawo
budowlane (art. 39. ust. 3)**
- Gminna Ewidencja Zabytków

7. Opracowanie karty adresowej

autor: Anna Majewska

data: grudzień 2013r.

Anna Ulejewska

9. Fotografia dodatkowa

10. Opis architektoniczny

Obiekt założony na planie litery "T", 2-kondygnacyjny, o zwartej bryle, murowany, otynkowany. Dachy 2-połaciowy, niski, kryty papą/blachą. Elewacje podkreślone cokolem i zwieńczone gzymsem. W przyziemiu okienka piwniczne. Okna zamknięte prostokątnie, 3-skrzydłowe, ze stałym ślemieniem, drewniane, częściowo wtórnie zablendowane. Od strony fasady taras z metalową, wtórną balustradą i otworem drzwiowym, z drewnianymi, 2-skrzydłowymi drzwiami i prostokątnym nadświetlem (wtórne).

11. Stan zachowania

Zachowana bryła budynku. Zachowane częściowo stolarka.

12. Historia miejscowości lub obiektu

Działdowo lokowane na prawie chełmińskim 14.VIII.1344r.; niszczone w czasie kolejnych pożarów i wojen. Po pożarze w 1733r. odbudowane wg planu J.L.Schultheiss von Vhfriedt; po pożarze w 1794r. plan odbudowy opracował mierniczy Tite i radca wojskowy Schimmelpfennig. W końcu XIX w. autorem większości realizacji był A.Stohr i A.Goerke. Po zniszczeniach I WŚ architektoniczne wytyczne odbudowy nadał H.Muthesius. Po 1915r. odbudowywano wg planu P.Kahma. Obiekt leży na terenie jednego z 3 historycznych przedmieść-Wolność (Wola), założone w średniowieczu jako osada służebna wobec zamku; zamieszkałe przez rzemieślników pracujących na rzecz Zakonu, nie podlegających miejskim podatkom, miejskiemu prawu i nie należących do cechu. Ul.Mławska to dawna Grobla Kisińska zbudowana w 1480r., która skróciła dojazd do miasta (z Kisin) i umożliwiło powiększenie Stawu Kisińskiego. W pobliżu powstały trzy cegielnie, produkujące na potrzeby zamku, miasta i okolicznych wiosek. Dla cegielni jezioro było jeszcze za małe, a właściwie za niski był poziom jego wód. W 1840r. poczyniono pierwsze kroki celem osuszenia jeziora, zamieniającego się w bagno i powodującego zbyt wielką wilgotność w mieście. Główną przyczyną była jednak zbyt mała powierzchnia upraw chmielu na potrzeby działdowskiego browaru. Ostatecznie osuszono je w 1848r. - grobla pozostała do dziś. Do l.40-tych XXw. stała tu XVIII-wieczna roгатka zwana Bramą Polską.

13. Uwagi

Przywrócić utracone cechy historyczne obiektu.